

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Victor Boico, Ghenadie Plămădeală,
Iurie Bejenaru,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva sentinței Judecătoreiei Cimișlia din 30 decembrie 2019 și deciziei Curții de Apel Comrat din 14 aprilie 2022, în privința inculpatului

Catana Ion XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>28.12.2018 - 30.12.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>12.02.2020 - 19.10.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>25.01.2021 - 29.06.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>30.08.2021 - 14.04.2022,</i>
	<i>18.07.2022 - 31.10.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Cimișlia din 30 decembrie 2019, Catana Ion a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, pe motiv că ***nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.***

Catana Ion a fost condamnat pe art. 217 alin. (2) Cod penal la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei arestării preventive și la domiciliu de la 13.12.2018 până la 10.04.2019.

2. Instanța de fond a constatat că Catana Ion *se învinuiește* că la 08 decembrie 2018, în jurul orei 02.00, aflându-se în domiciliul amplasat pe XXXXXX XXX, XXXXXX XXXXXX, care aparține lui Cazacu Ion, cu scopul cupidant, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având intenția de a sustrage bunurile materiale ale altei persoane, după consumul de băuturi alcoolice împreună cu Cazacu Ion, *l-a atacat, amenințându-l cu un cuțit de bucătărie, punându-i-l în regiunea gâtului și, în așa mod, l-a deposedat de 3800 lei și 50 euro* la cursul valutar echivalent cu 974,40 lei, provocându-i pătimitului o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 4774,4 lei.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit cu amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot el, *se învinuiește* că, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, având scopul păstrării drogurilor fără scop de înstrăinare, a procurat într-o perioadă nedeterminată, în circumstanțe nestabilite și a dus la domiciliul său, amplasat în XXXXXX XXXXXX XXXXXX XXX, unde a păstrat-o și a consumat-o. La data de 11 decembrie 2018, ora 06.30, în urma efectuării percheziției de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Basarabeasca, la domiciliul lui Catana Ion, amplasat în XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXX, au fost depistate și ridicate nouă fragmente de butelii din masă plastică, folosite la consumarea substanțelor narcotice, în interiorul cărora a fost depistată rășină de canabis, în total în cantitate de 0,233 gr., care se atribuie la substanțele stupefiante și este inclusă în tabela – I substanțele stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale din lista nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, care în conformitate cu HG RM nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari, ceea ce conform art. 134¹ alin. (1) Cod penal, constituie droguri. Astfel, Catana Ion a procurat și a păstrat ilegal droguri în proporții mari, fără scop de înstrăinare.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, ca păstrarea drogurilor, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

Instanța a statuat că *inculpatul nu este vinovat în comiterea infracțiunii* prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, urmând a fi achitat pe motiv că *nu s-a constatat existența infracțiunii*.

Or, dubiile asupra vinovăției inculpatului sunt certe, *nefiind identificată nicio probă concludentă și pertinentă ce ar demonstra vinovăția lui*.

Totodată, sunt apreciate ca veridice declarațiile părții vătămate Cazacu Ion, care a menționat că în acea zi era într-o stare critică din cauză că deja de două zile consuma alcool și nu ține minte ca să se fi adresat la poliție cu plângere pe faptul că i-au fost sustrași careva bani.

Alte probe privind acuzarea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, *acuzarea nu a prezentat*, iar, simplul fapt că în acea seară inculpatul a fost în ograda părții vătămate *nu demonstrează vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate*.

Deci, *scenariul descris de către acuzare nu a fost probat* și, în astfel de circumstanțe, se atestă că *învinuirea formulată este ambiguă și neîntemeiată*.

Totodată, instanța a conchis că este dovedită vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) Cod penal.

3. Adjunctul procurorului-șef al Procuraturii raionului Basarabeasca Hadji Evgheni, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 10 ani închisoare, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i fi stabilită pedeapsă definitivă de 10 ani și 6 luni închisoare.

Apelantul a invocat că declarațiile inculpatului prin care nu a recunoscut vina urmează a fi apreciate critic, fiind făcute cu scopul de a evita răspunderea, vinovăția lui în săvârșirea infracțiunilor incriminate fiind dovedită de cumulul de probe administrate, și anume:

Partea vătămată Cazacu Ion, în ședința de judecată, a declarat că pe 07.11.2018, seara, în jurul orei 24.00, la el în ospetie au venit Catana Ion și Buzdugan Vasile. I-a invitat în bucătăria de vară și împreună au servit vin, apoi inculpatul și Buzdugan Vasile au plecat, în casa lui ei n-au intrat. Ei toți erau în stare de ebrietate alcoolică, dar ține minte că nu a avut conflicte cu inculpatul, acesta nu l-a amenințat și nu a cerut bani. Dimineța a depistat că lipsesc banii din locul unde el îi păstra, și anume, într-un caiet în camera sa și a presupus că inculpatul i-a sustras banii. Despre aceasta i-a spus surorii sale Musteața Maria, care a sunat la mama inculpatului, care a întors banii în euro. A scris cerere la poliție și a dat declarații fiind în stare de ebrietate alcoolică. Peste câteva zile, a depistat banii săi acasă și i-a întors lui Catana Viorica banii pe care aceasta îi dăduse lui.

Însă, potrivit declarațiilor părții vătămate date în cadrul urmăririi penale și citite în baza art. 371 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, acesta a declarat că locuiește cu sora sa Musteața Maria. Pe 07.11.2018, seara a încuiat poarta și a intrat în casă și în jurul orei 22.00 toți s-au culcat și dormeau. Pe la ora 24.00, s-a trezit de la un zgomot de bătaie în ușa de la intrare în casă. A ieșit la ușă și a aprins lumina afară, unde l-a văzut pe Buzdugan Vasile cu încă o persoană, pe care deodată nu a văzut-o la față și după ce a deschis ușa a văzut că era Catana Ion. I-a invitat în bucătăria de vară să-i servească cu vin. În timp ce stăteau la masă, Catana Ion a ieșit cu Buzdugan Vasile din ogradă, apoi Catana Ion a revenit singur, ulterior s-a întors și Buzdugan Vasile. Catana Ion i-a propus să întrețină relații sexuale în grup, iar el cu Buzdugan Vasile au refuzat. I-a zis lui Catana Ion că îi dă 1000 lei, pe care să-i întoarcă când poate, numai să-l lase în pace. Catana Ion i-a cerut banii și el a pornit în casă pentru a aduce 1000 lei. În acest timp, Buzdugan Vasile se afla afară, iar Catana Ion l-a ajuns din urmă și i-a zis să nu sune la poliție. I-a arătat că telefonul mobil cu telefonul fix sunt pe masă și că nu va suna la poliție. A intrat în casă în dormitor și a scos caietul în care păstrează banii de sub difuzor și l-a deschis pentru a lua 1000 de lei. În caiet se aflau mai mulți bani, și anume, 3800 lei și 50 euro. Catana Ion când a văzut banii, i-a pus cuțitul de bucătărie cu mânerul din lemn ce-i aparține, la gât, i-a luat toți banii și i-a pus în buzunar. I-a zis acestuia că au convenit să-i dea 1000 de lei, dar nu toți banii. Catana Ion a ieșit din casă în ogradă unde se afla și Buzdugan Vasile. I-a zis lui Catana Ion iar să-i întoarcă banii că au vorbit numai de 1000 de lei, discuția a auzit-o și Buzdugan Vasile. Momentul când Catana

Ion i-a luat banii, Buzdugan Vasile nu l-a văzut și nici nu a participat, careva amenințări din partea lui nu au fost. Catana Ion nu i-a restituit nimic, după ce i-a zis că este în mânuși și nu a lăsat careva urme și ei au plecat din ogradă. Catana Ion era cu mânuși de culoare neagră, dar nu cunoaște din ce erau confecționate. În urma faptului dat i-a fost pricinuit un prejudiciu material considerabil în sumă de 3800 lei și 50 euro și solicită să fie recunoscut în calitate de parte civilă.

Martorul Buzdugan Vasile a relatat că pe 07.12.2018, în jurul orei 18.00, s-a întâlnit cu Catana Ion în centrul satului. Au discutat, s-au plimbat pe străzi, apoi au intrat într-un magazin unde au consumat o sticlă de coniac. S-au aflat acolo până seara târziu, când s-a închis magazinul. După ce au ieșit din magazin, au decis să meargă în vizită la fostul profesor, Cazacu Ion. Seara târziu au ajuns acasă la Cazacu Ion, au intrat în ogradă împreună cu Catana Ion. Au strigat și a ieșit din casă Cazacu Ion. Nu i-a spus deodată pentru ce a venit. Cazacu Ion a ieșit din casă, s-au îndreptat toți spre o verandă unde acesta a adus un ulcior cu vin. Stăteau toți afară la verandă, în casă nu au intrat. Au stat acolo mai mult timp de vorbă, vorbeau pe diferite teme, au mai servit încă un ulcior cu vin, ori mai mult, nu mai ține minte. Uneori pe rând lipseau, adică se duceau la veceu, a fost de mai multe ori la veceu unde lipsea circa două-trei minute, iar Catana Ion rămânea cu Cazacu Ion. Cât timp s-au aflat acasă la Cazacu Ion nu a avut nici un conflict. Ulterior s-au pornit spre casă toți, a ieșit primul din ogradă, iar din urma sa era Cazacu Ion și Catană Ion și au plecat împreună cu Catană Ion spre casele lor. Cât timp s-au aflat la Cazacu Ion nu a auzit nici o vorbă din partea lui Catana Ion să fi propus să întrețină relații sexuale în grup, nu a auzit ca Cazacu Ion să se fi plâns că Catana Ion i-a furat bani în acea seară. Personal nu a văzut acest moment. Nici cât a mers pe drum cu Catana Ion, acesta nu i-a povestit că ar fi sustras bani de la Cazacu Ion. La masa unde s-au aflat în gospodărie la Cazacu Ion nu ține minte dacă erau cuțite, Cazacu Ion a adus din casă pâinea deja feliată. Catană Ion era îmbrăcat într-o scurtă de culoare neagră, nu ține minte dacă avea glugă, era fără căciulă, nu ține minte dacă avea mânuși, nu ține minte pantalonii și încălțăminte cum arătau.

Martorul Musteață Maria, sora lui Cazacu Ion, a comunicat că era acasă la fratele ei. Seara după ora 24.00, a auzit o lovitură puternică în geam. Cazacu Ion a aprins lumina, a ieșit afară și a văzut doi băieți. I-a spus că sunt foștii lui elevi, ulterior i-a spus că erau Buzdugan Vasile și băiatul lui Catana Lazar. Cazacu Ion a ieșit afară cu un ulcior să-i servească cu vin și a luat cuțitul de bucătărie să taie carne. Ei au stat mult timp afară cu acei băieți și ea a mai ieșit și-i făcea observație să intre în casă, dar nu asculta. Peste ceva timp Cazacu Ion a intrat în casă și a închis ușa la cameră. A auzit că vorbea cu un băiat. Ulterior Cazacu Ion s-a dus în camera lui și a trecut pe lângă ea. Din urma lui Cazacu Ion a trecut în casă repede un băiat. A auzit cum i-a spus fratelui să nu sune la poliție, dar nu cunoaște motivul. Ulterior, Cazacu Ion i-a spus că în acea seară Catana Ion i-a propus lui să întrețină relații sexuale în grup, iar el a refuzat. Atunci Catana Ion a cerut bani. Fratele ei a intrat în casă să-i dea 1000 lei, iar din urma lui a intrat Catana Ion, i-a pus cuțitul la gât și a luat de la acesta mai mulți lei dintr-un caiet. Lui Cazacu Ion i-a fost rușine să-i spună atunci, dar pe urmă i-a povestit. Ulterior a depus plângere la poliție și aproximativ două zile în urmă a venit la ei acasă mama lui Catana Ion și i-a dat personal 250 euro și 152 lei și i-a spus că sunt banii care i-a luat fiul ei și a cerut să-l ierte. Tot atunci mama lui Catana Ion i-a spus Cazacu Ion să spună la poliție că își retrage plângerea.

Recipisă că au primit banii nu a scris. Fratele i-a spus că-și va retrage plângerea deoarece îi este rușine, că este profesor și că va spune la poliție că a găsit banii în alt caiet în casă.

Pe lângă aceasta, vina inculpatului a mai fost dovedită și prin alte probe anexate la dosar:

procesul-verbal de consemnare a plângerii verbale din 10.12.2018, conform căreia Cazacu Ion a solicitat să fie atras la răspundere Catana Ion care la 08.12.2018 în jurul orei 02.00, în timp când se afla acasă în bucătăria de vară și după ce a stat la masă a luat cuțitul de bucătărie cu mânerul din lemn ce-i aparține și, amenințându-l, i l-a pus la gât și a cerut bani. A scos caietul în care ținea banii, iar Catana Ion i-a luat pe toți în sumă de 3800 lei și 50 euro. Cazul dat s-a întâmplat la domiciliul amplasat pe XXXXXX XXX, XXXXXX XXXXXX;

procesul-verbal de ridicare din 13.12.2018, prin care de la martorul Musteață Maria au fost ridicați banii în sumă de 200 euro și 152 lei, care au fost transmiși lui Musteață Maria de către Catana Viorica, mama lui Catana Ion;

procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 14.12.2018, prin care împreună cu partea vătămată Cazacu Ion a fost verificat locul domiciliului unde s-a aflat împreună cu suspectul Catana Ion și au consumat băuturi alcoolice.

Astfel, probele examinate au confirmat comiterea faptelor indicate în plângerile lui Cazacu Ion, depuse la Inspectoratul de Poliție Basarabeasca, cât și declarațiile lui, date în cadrul urmăririi penale. Până la incident Cazacu Ion și Catana Ion nu au fost în relații ostile, astfel că partea vătămată nu avea motiv pentru a depune plângere falsă și declarații mincinoase la organul de urmărire penală împotriva lui Catana Ion.

Iar Cazacu Ion a dat declarații false în cadrul cercetării judecătorești, din motiv că inculpatul e fostul lui elev, sunt consăteni și paguba i-a fost restituită de către mama inculpatului după depunerea plângerii la organul de urmărire penală.

Concluzia că Cazacu Ion a dat declarații false în cadrul cercetării judecătorești rezultă din faptul că în instanța de judecată, partea vătămată Cazacu Ion a declarat că el nu i-a povestit surorii sale Musteața Maria că Catana Ion l-a amenințat cu cuțitul și că a sustras banii lui, iar făcând analiza declarațiilor martorului Musteața Maria și părții vătămate Cazacu Ion, date în cadrul urmăririi penale, reiese că ele sunt analogice, ce confirmă că partea vătămată Cazacu Ion a dat declarații veridice la faza de urmărire penală.

Cazacu Ion a declarat că ține minte ce s-a întâmplat pe 07.12.2018, în timp ce a consumat alcool cu Catana Ion și Buzdugan Vasile, or, pe 08.12.2018, dimineața, când el i-a povestit lui Musteața Maria despre faptele întâmplate noaptea trecută, el își dădea seama despre ce a povestit și nu a indicat că nu poate găsi banii proprii, dar i-a povestit în detalii acțiunile lui Catana Ion și a indicat concret că anume Catana Ion a sustras banii lui.

Martorul Musteața Maria a indicat că a văzut cum fratele ei, Cazacu Ion a intrat în casă și vorbea cu un băiat. Ulterior fratele s-a dus în camera lui și în urma lui a trecut repede un băiat, nu l-a văzut la față și, fiind în camera fratelui, acesta a ieșit ulterior repede din cameră. A auzit cum i-a spus fratele să nu sune la poliție. Aceste declarații combat declarațiile părții vătămate Cazacu Ion, date în cadrul cercetării judecătorești și confirmă veridicitatea declarațiilor lui din cadrul urmăririi

penale, precum și confirmă că inculpatul a intrat în camera lui Cazacu Ion și a sustras banii de la ultimul cu aplicarea amenințării.

Din declarațiile martorului Buzdugan Vasile rezultă că în timp ce a consumat alcool cu inculpatul și Cazacu Ion de câteva ori a ieșit la veceu, în această seară el nu a intrat în casa lui Cazacu Ion, prin ce se confirmă că Catana Ion a avut posibilitatea de a-l amenința pe Cazacu Ion și de a sustrage de la ultimul bani în lipsa lui Buzdugan Vasile.

Conform declarațiilor martorului Musteața Maria, Catana Viorica a întors banii și i-a cerut fratelui să spună la poliție că-și retrace plângerea. Nu a întocmit recipisă că au primit banii. Fratele i-a spus că-și va retrace plângerea, deoarece îi este rușine, că este profesor. Acesta a spus că va declara la poliție că a găsit banii în alt caiet în casă.

Astfel, mama inculpatului i-a dat lui Cazacu Ion 200 euro și 152 - echivalentul sumei sustrate (4774,4 lei), ce confirmă faptul că banii au fost sustrași de la Cazacu Ion de Catana Ion și că acesta și-a schimbat declarațiile sale în cadrul cercetării judecătorești în favoarea inculpatului.

Deci, în cadrul cercetării judecătorești au fost acumulate probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin (2) lit. e), f) Cod penal.

3.1. A declarat apel și avocatul Zahariuc Vladimir solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) Cod penal.

Apelantul a invocat că, în conformitate cu art. 94 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de fond urma să declare nulitatea procesului-verbal de percheziție din 11.12.2018, deoarece acțiunea procesuală a fost efectuată de organul de urmărire penală cu încălcarea prescripțiilor din art. 7, 128 Cod de procedură penală.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 19 octombrie 2020, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de drept material și de procedură penală, soluția primei instanțe fiind una justă și echitabilă, în corespundere cu probele administrate.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Sîrbu Lilia, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Recurenta a indicat că nu este motivată soluția instanței de apel prin care, la adoptarea deciziei, nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate Cazacu Ion depuse anume la faza de urmărire penală, care sunt veridice și corespund circumstanțelor cauzei.

Or, partea vătămată Cazacu Ion inițial, la 10.12.2018, la poliție, a relatat circumstanțele cazului consecutiv, fără presiune asupra sa, semnând procesul-verbal de audiere, confirmând semnătura în cadrul audierii în instanțele de fond și de apel. La urmărire penală, Cazacu Ion a comunicat că pe 07.11.2018, în jurul orei 24.00, s-a trezit de la o bătaie în ușa de la intrare în casă. A aprins lumina afară și l-a văzut pe Buzdugan Vasile, iar după ce a deschis ușa a văzut că este cu Catana Ion. I-a invitat în bucătăria de vară să-i servească cu vin. În timp ce stăteau la masă, Catana

Ion a ieșit cu Buzdugan Vasile din ogradă, Catana Ion a revenit singur, apoi Buzdugan Vasile s-a întors în timpul când Catana Ion i-a zis să deschidă o cameră și să întrețină relații sexuale în grup, iar el și Buzdugan Vasile au refuzat. I-a zis lui Catana Ion că îi dă 1000 lei, ca să nu întrețină relații sexuale, pe care să-i întoarcă când va putea, numai să-l lase în pace. Catana Ion a zis să-i dea banii și a pornit în casă pentru a scoate 1000 lei. Buzdugan Vasile era afară, iar Catana Ion l-a ajuns din urmă și i-a zis să nu sune la poliție. I-a arătat că telefonul mobil și telefonul fix se află pe masă și că nu va suna la poliție. A intrat în casă în dormitor, a scos caietul în care păstrează banii de sub difuzor și l-a deschis pentru a lua 1000 de lei. În caiet erau mai mulți bani, și anume, 3800 lei și 50 euro. Catana Ion, când a văzut banii, i-a pus cuțitul de bucătărie la gât, i-a luat toți bani și i-a pus în buzunar. I-a zis lui Catana Ion că s-au înțeles să-i dea 1000 de lei, dar nu toți banii. Catana Ion a ieșit din casă în ogradă unde era Buzdugan Vasile și, în prezența acestuia, i-a cerut să-i întoarcă banii că au convenit că îi dă numai 1000 de lei. Buzdugan Vasile nu a văzut momentul când Catana Ion i-a luat banii și nici nu a participat la aceasta, careva amenințări din partea lui nu au fost. Catana Ion nu i-a restituit nimic.

Însă, instanțele de fond și de apel nu au analizat și nu au apreciat în mod cuvenit aceste declarații, luând în considerație declarațiile depuse în instanța de judecată.

Totodată, declarațiile părții vătămate Cazacu Ion, depuse la urmărirea penală, au fost confirmate prin declarațiile martorului Musteață Maria că seara, după ora 24.00, a auzit o pocnitură puternică în geam. Fratele Ion a aprins lumina și când a ieșit afară a văzut doi băieți. I-a spus că sunt foștii lui elevi. Fratele a ieșit afară cu un ulcior să-i servească cu vin și a luat cuțitul de bucătărie să taie carne. S-au aflat mult timp afară, ea a mai ieșit și-i făcea observație să intre în casă, dar nu asculta. Peste ceva timp fratele a intrat în casă și a închis ușa la cameră. A auzit că vorbea cu un băiat. Ulterior fratele s-a dus în camera lui și a trecut pe lângă ea. Din urma fratelui a trecut în casă un băiat, pe care nu l-a văzut la față, apoi acesta a ieșit repede din cameră. A auzit cum i-a spus fratele să nu sune la poliție, dar atunci nu a știut de ce. Ulterior, fratele i-a spus că în acea seară, Catana Ion i-a propus să întrețină relații sexuale în grup, iar el a refuzat. Atunci Catana Ion a cerut bani. Fratele a intrat în casă să-i dea 1000 lei, iar din urma lui a intrat Catana Ion și i-a pus cuțitul la gât și a luat mai mulți lei dintr-un caiet. Fratelui i-a fost rușine să-i spună în acea seară, i-a spus mai târziu. Ulterior a depus plângere la poliție, după care a venit la ei acasă mama lui Catana Ion și i-a dat personal 250 euro și 152 lei și i-a spus că sunt banii care i-a luat fiul ei și a cerut să-l ierte. Recipisă că au primit banii nu a scris. Fratele i-a spus că va retrage plângerea, deoarece îi este rușine, că este profesor. Fratele i-a spus că va declara la poliție că a găsit banii în alt caiet în casă.

Însă, instanța de apel nu s-a expus asupra declarațiilor martorului Musteață Maria, invocate de acuzare în apelul declarat.

Pe lângă aceasta, ca temei de casare a sentinței, acuzarea a indicat faptul că Cazacu Ion a dat declarații false în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, în instanța de judecată, partea vătămată Cazacu Ion a declarat că el nu i-a povestit surorii sale Musteață Maria că Catana Ion l-a amenințat cu cuțitul și că a sustras banii lui, însă analizând declarațiilor martorului Musteață Maria și ale părții vătămate, date în cadrul urmăririi penale, se atestă că sunt analogice, ce confirmă că partea vătămată a dat declarații veridice în cadrul urmăririi penale.

Cazacu Ion a declarat că ține minte ce s-a întâmplat pe 07.12.2018, în timp ce a consumat alcool cu Catana Ion și Buzdugan Vasile, iar pe 08.12.2018, dimineața, când i-a spus lui Musteață Maria despre faptele întâmplate noaptea, își dădea seama despre ce a povestit și nu a indicat că nu poate găsi banii proprii, dar i-a povestit în detalii acțiunile lui Catana Ion și a indicat concret că anume acesta i-a sustras banii.

Martorul Musteață Maria a indicat că ea a văzut cum fratele ei a intrat în casă și vorbea cu un băiat. Ulterior fratele s-a dus în camera lui și în urma lui a trecut în casă repede un băiat, nu l-a văzut la față și, fiind în camera fratelui, acesta a ieșit pe urmă din cameră. A auzit cum i-a spus fratele să nu sune la poliție.

Aceste declarații contravin declarațiilor părții vătămate date în cadrul cercetării judecătorești și confirmă veridicitatea declarațiilor lui din cadrul urmăririi penale, precum și confirmă faptul că inculpatul a intrat în camera lui Cazacu Ion și a sustras banii de la acesta, amenințându-l.

Martorul Buzdugan Vasile a relatat că în timp ce au consumat alcool cu Catana Ion și Cazacu Ion, el a ieșit de câteva ori la veceu și nu a intrat în casa lui Cazacu Ion, prin ce a fost confirmat că inculpatul a avut posibilitatea de a-l amenința pe Cazacu Ion și de a sustrage de la acesta bani în lipsa lui Buzdugan Vasile.

Din declarațiile martorului Musteață Maria rezultă că Catana Viorica a întors banii și i-a cerut fratelui să spună la poliție că-și retrage plângerea. Recipisă că au primit banii nu a scris. Fratele i-a spus că-și va retrage plângerea, deoarece îi este rușine, că este profesor și va declara că a găsit banii în alt caiet în casă.

Or, aceste declarații demonstrează că mama inculpatului i-a dat lui Cazacu Ion 200 euro și 152 - echivalentul sumei sustrase (4774,4 lei), confirmând totodată faptul că banii au fost sustrași de la Cazacu Ion anume de Catana Ion și că Cazacu Ion și-a schimbat declarațiile în cadrul cercetării judecătorești în favoarea inculpatului.

Potrivit pct. 22.2 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Or, în decizia adoptată, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor menționate.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2021, recursul a fost admis, casată decizia contestată în partea menținerii sentinței privind achitarea inculpatului pe art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, și dispusă rejudecarea cauzei, în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia a fost menținută.

Instanța de recurs a statuat că deși, în apelul declarat, procurorul a făcut referire la declarațiile martorului Musteață Maria din cadrul urmăririi penale, care în coroborare cu declarațiile părții vătămate Cazacu Ion date la urmărirea penală, demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, totuși, instanța de apel a omis să dea apreciere legală acestor argumente și probe, fiind efectuată o apreciere de ordin general a probelor administrate.

Astfel, din decizia instanței de apel nu rezultă că declarațiile martorului Musteață Maria, date în cadrul urmăririi penale, au fost apreciate în coroborare cu

declarațiile părții vătămate Cazacu Ion, date la etapa urmăririi penale, ignorând faptul că ***aceștia au dat declarații asemănătoare după conținut și care confirmă implicarea inculpatului în săvârșirea infracțiunii de tâlhărie.***

Mai mult, instanța de apel ***nu a analizat discrepanțele evidente*** prezente în declarațiile părții vătămate Cazacu Ion și declarațiile martorului Musteață Maria de la etapa urmăririi penale, comparativ cu declarațiile acestora în ședințele de judecată ***atât în prima instanță***, cât și în instanța de apel, cu toate că aceste discordanțe au fost pe deplin desfășurate în apelul acuzării și, drept urmare, prin prisma prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să le dea apreciere.

Or, instanța de apel a omis să dea răspuns la argumentele din apelul acuzării referitor la faptul că partea vătămată și inculpatul, până la momentul săvârșirii faptei de tâlhărie, nu au fost în relații ostile, deci partea vătămată nu avea motiv de a depune declarații mincinoase în privința inculpatului la etapa urmăririi penale.

7. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 14 aprilie 2022, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței de achitare a inculpatului pe art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Instanța de apel, a reținut că concluziile primei instanțe că nu au fost stabilite probe suficiente și concludente care să certifice în mod obiectiv ***vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii*** prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, sunt întemeiate.

Ori, probele administrate, ***nu demonstrează existența faptei infracțiunii*** prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal, iar pentru adoptarea sentinței de condamnare sunt necesare probe care fără îndoială să certifice ***comiterea infracțiunii*** de către inculpat.

În același timp, nevinovăția inculpatului ***în comiterea infracțiunii*** prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) f) Cod penal a fost dovedită prin declarațiile martorului Buzdugan V.

Deci, fiind apreciate probele în ansamblu, în baza rezultatelor examinării cauzei penale nu au fost stabilite probe care ar certifica în mod obiectiv vinovăția inculpatului ***în învinuirea înaintată***, iar prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia privind achitarea în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, nefiind stabilite temeiuri pentru admiterea apelului procurorului și casarea sentinței instanței de fond.

8. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Sîrbu Lilia, declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate, și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de recurs.

Recurenta invocă faptul că nu este motivată soluția instanței de apel prin care la adoptarea deciziei nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate Cazacu Ion depuse la faza de urmărire penală, care sunt veridice și corespund circumstanțelor cauzei.

Or, partea vătămată Cazacu Ion, inițial, la 10.12.2018, la urmărirea penală, a relatat circumstanțele cazului consecutiv, fără presiune asupra sa, semnând procesul-verbal de audiere, confirmând semnătura în cadrul audierii în instanțele de fond și de apel. La urmărirea penală, Cazacu Ion a comunicat că pe 07.11.2018, în jurul orei 24.00, s-a trezit de la o bătaie în ușa de la intrare în casă. A aprins lumina afară și l-a văzut pe Buzdugan Vasile, iar după ce a deschis ușa a văzut că este cu Catana Ion.

I-a invitat în bucătăria de vară să-i servească cu vin. În timp ce stăteau la masă, Catana Ion a ieșit cu Buzdugan Vasile din ogradă, Catana Ion a revenit singur, apoi Buzdugan Vasile s-a întors în timpul când Catana Ion i-a zis să deschidă o cameră și să întrețină relații sexuale în grup, iar el și Buzdugan Vasile au refuzat. I-a zis lui Catana Ion că îi dă 1000 lei ca să nu întrețină relații sexuale, pe care să-i întoarcă când va putea, numai să-l lase în pace. Catana Ion a zis să-i dea banii și a pornit în casă pentru a scoate 1000 lei. Buzdugan Vasile era afară, iar Catana Ion l-a ajuns din urmă și i-a zis să nu sune la poliție. I-a arătat că telefonul mobil și telefonul fix se află pe masă și că nu va suna la poliție. A intrat în casă în dormitor, a scos caietul în care păstrează banii de sub difuzor și l-a deschis pentru a lua 1000 de lei. În caiet erau mai mulți bani, și anume, 3800 lei și 50 euro. Catana Ion, când a văzut banii, i-a pus cuțitul de bucătărie la gât, i-a luat toți bani și i-a pus în buzunar. I-a zis lui Catana Ion că s-au înțeles să-i dea 1000 de lei, dar nu toți banii. Catana Ion a ieșit din casă în ogradă, unde era Buzdugan Vasile și, în prezența acestuia, i-a cerut să-i întoarcă banii, că au convenit că îi dă numai 1000 de lei. Buzdugan Vasile nu a văzut momentul când Catana Ion i-a luat banii și nici nu a participat la aceasta, careva amenințări din partea lui nu au fost. Catana Ion nu i-a restituit nimic.

Declarațiile părții vătămate depuse în cadrul urmăririi penale au fost confirmate și prin plângerea înaintată organului de urmărire penală la 10.12.2018.

Însă, instanțele de fond și de apel nici nu au analizat și nu au apreciat în mod cuvenit aceste declarații, luând în considerație declarațiile depuse în instanța de judecată.

Totodată, declarațiile părții vătămate Cazacu Ion, depuse la urmărirea penală, au fost confirmate prin declarațiile martorului Musteață Maria că seara, după ora 24.00 a auzit o pocnitură puternică în geam. Fratele Ion a aprins lumina și când a ieșit afară a văzut doi băieți. I-a spus că sunt foștii lui elevi. Fratele a ieșit afară cu un ulcior să-i servească cu vin și a luat cuțitul de bucătărie să taie carne. S-au aflat mult timp afară, ea a mai ieșit și-i făcea observație să intre în casă, dar nu asculta. Peste ceva timp fratele a intrat în casă și a închis ușa la cameră. A auzit că vorbea cu un băiat. Ulterior fratele s-a dus în camera lui și a trecut pe lângă ea. Din urma fratelui a trecut în casă un băiat, pe care nu l-a văzut la față, apoi acesta a ieșit repede din cameră. A auzit cum i-a spus fratelui să nu sune la poliție, dar atunci nu a știut de ce. Ulterior, fratele i-a spus că în acea seară Catana Ion i-a propus să întrețină relații sexuale în grup, iar el a refuzat. Atunci Catana Ion a cerut bani. Fratele a intrat în casă să-i dea 1000 lei, iar din urma lui a intrat Catana Ion, i-a pus cuțitul la gât și a luat mai mulți lei dintr-un caiet. Fratelui i-a fost rușine să-i spună în acea seară, i-a spus mai târziu. Ulterior a depus plângere la poliție, după care a venit la ei acasă mama lui Catana Ion și i-a dat personal 250 euro și 152 lei și i-a spus că sunt banii care i-a luat fiul ei și a cerut să-l ierte. Recipisă că au primit banii nu a scris. Fratele i-a spus că va retrage plângerea, deoarece îi este rușine, că este profesor. Fratele i-a spus că va declara la poliție că a găsit banii în alt caiet în casă.

Martorul Buzdugan Vasile a relatat că în timp ce au consumat alcool cu Catana Ion și Cazacu Ion, el a ieșit de câteva ori la veceu și nu a intrat în casa lui Cazacu Ion, prin ce a fost confirmat că inculpatul a avut posibilitatea de a-l amenința pe Cazacu Ion și de a sustrage de la acesta bani în lipsa lui Buzdugan Vasile.

Referitor la argumentul instanței de apel că *nu poate pune la îndoială declarațiile părții vătămate date în cadrul ședințelor de judecată în instanțele de*

fond și de apel, comparativ cu declarațiile date la 10.12.2018 în fața organului de poliție, or, starea lui de intoxicație alcoolică din 10.12.2018 este confirmată prin certificate medicale, astfel acele declarații pot fi supuse îndoielilor referitor la veridicitatea lor, se atestă că conform certificatului menționat, diagnosticul - intoxicație alcoolică acută la partea vătămată Cazacu Ion a fost stabilit la 11.12.2018, când acesta s-a adresat după ajutor medical. Astfel, argumentele instanței privind aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate depuse la urmărirea penală la 10.12.2018, din motiv că partea vătămată se afla atunci în stare de intoxicație alcoolică, sunt neîntemeiate, or diagnosticul menționat a fost stabilit la 11.12.2018, nu la 10.12.2018, când partea vătămată s-a adresat la organele de poliție cu o plângere privind acțiunile ilegale a lui Catana Ion.

Totodată, în raport cu afirmația instanței de apel că, *înlăturarea divergențelor dintre declarațiile martorului Musteață Maria, date la urmărirea penală, prin citire nefiind imposibil de înlăturat în ședința instanței de apel, deoarece martorul este decedat iar art. 371 CPP nu oferă o asemenea oportunitate*, a fost stabilit că în cadrul audierii în instanța de fond a martorului Musteață Maria în legătură cu divergențele apărute, au fost date citirii declarațiile acesteia depuse la urmărirea penală și ea a confirmat veridicitatea lor.

La audierea martorului în instanța de fond a participat partea vătămată Cazacu Ion, apărătorul acestuia și apărătorul inculpatului Zahariuc Vladmir, care a participat și în instanța de apel, respectiv părțile în proces au avut acces în egală măsură la această probă. Astfel, instanța de apel neîntemeiat a omis declarațiile martorului Musteață Maria depuse la urmărirea penală, or, ele au fost citite și examinate în cadrul audierii acesteia în instanța de judecată în prezența părților.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

9. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea,

dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței atacate, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) a constatat în descriptiv diverse motive de achitare a inculpatului, care se contrazic reciproc și generează consecințe juridice diferite, indicând că: „...**inculpatul nu este vinovat în comiterea infracțiunii** prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, urmând a fi achitat pe motiv că **nu s-a constatat existența infracțiunii...**, *dubiile asupra vinovăției inculpatului sunt certe, nefiind identificată nicio probă concludentă și pertinentă ce ar demonstra vinovăția lui...*, **alte probe privind acuzarea inculpatului de comiterea infracțiunii** prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, **acuzarea nu a prezentat**, iar, *simplul fapt că în acea seară inculpatul a fost în ograda părții vătămate nu demonstrează vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate...*, **deci, scenariul descris de către acuzare nu a fost probat și, în astfel de circumstanțe, se atestă că învinuirea formulată este ambiguă și neîntemeiată...**”.

Totodată, în dispozitiv a dispus divergent că inculpatul se achită de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, din motiv că: „**nu s-a constatat existența faptei infracțiunii**”;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, în fapt și în drept, imputate inculpatului prin rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzării, în special cele menționate în apel și recursul ordinar, inclusiv declarațiile părții vătămate Cazacu I. și ale martorului Musteață M. de la etapa urmăririi penale (*pct. 3., 8. din decizie*).

Pe lângă aceasta, concluzia sumară și neclară că: „...**sunt apreciate ca veridice declarațiile părții vătămate Cazacu Ion, care a menționat că în acea zi era într-o stare critică din cauza că deja de două zile consuma alcool și nu ține minte să se fi adresat la poliție cu plângere pe faptul că i-au fost sustrași careva bani...**, **alte probe privind acuzarea inculpatului de comiterea infracțiunii** prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, **acuzarea nu a prezentat**, iar, *simplul fapt că în acea seară inculpatul a fost în ograda părții vătămate nu demonstrează vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate...*, **deci, scenariul descris de către acuzare nu a fost probat și, în astfel de circumstanțe, se atestă că învinuirea formulată este**

ambiguă și neîntemeiată...”, nu corespunde exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. În corespundere cu art. 436 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 CPP, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 7. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și, repetându-le întocmai, constatând, la fel, sumar și divergent că: „...concluziile primei instanțe că nu au fost stabilite probe suficiente și concludente care să certifice în mod obiectiv **vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii** prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, **sunt întemeiate...**, probele administrate, **nu demonstrează existența**

faptei infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal, iar pentru adoptarea sentinței de condamnare sunt necesare probe care fără îndoială să certifice comiterea infracțiunii de către inculpatul..., **nevinovăția** inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) f) Cod penal a fost dovedită prin declarațiile martorului..., nu au fost stabilite probe care ar certifica în mod obiectiv **vinovăția** inculpatului în **învinuirea înaintată**, iar prima instanță **întemeiat** a ajuns la concluzia privind achitarea în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală...”, nu a casat total sentința, cu rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

Mai mult, a omis că netemeinicia sentinței a fost, deja, constatată prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29.06.2021, care a statuat clar și expres că: „...**nu a analizat discrepanțele evidente** prezente în declarațiile părții vătămate Cazacu Ion și declarațiile martorului Musteață Maria de la etapa urmăririi penale, comparativ cu declarațiile acestora în ședințele de judecată **în prima instanță**, cu toate că aceste discordanțe au fost pe deplin desfășurate în apelul acuzării...”, iar, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii (pct. 7. din decizie).

Ori, în asemenea circumstanțe, instanța de apel era obligată, indiferent de soluția pe care urma să o adopte, să caseze sentința total, să rejudece cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, și să pronunțe o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță;

b) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., și 8., cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, în fapt și în drept, imputate inculpatului prin rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzării, în special cele menționate în apelul și recursul ordinar, inclusiv declarațiile părții vătămate Cazacu I. și ale martorului Musteață M. de la etapa urmăririi penale (pct. 3., 8. din decizie).

d) a omis și relevanțele clare din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29.06.2021, că: „...*declarațiile martorului Musteață Maria din cadrul urmăririi penale, care în coroborare cu declarațiile părții vătămate Cazacu Ion date la urmărirea penală, demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, totuși, instanța de apel a omis să dea apreciere legală acestor argumente și probe, fiind efectuată o apreciere de ordin general a probelor administrate...., nu rezultă că declarațiile martorului Musteață Maria, date în cadrul urmăririi penale, au fost apreciate în coroborare cu declarațiile părții vătămate Cazacu Ion, date la etapa urmăririi penale, ignorând faptul că aceștia au dat declarații asemănătoare după conținut și care confirmă implicarea inculpatului în săvârșirea infracțiunii de tâlhărie...., nu a analizat discrepanțele evidente* prezente în declarațiile părții vătămate Cazacu Ion și declarațiile martorului Musteață Maria de la etapa urmăririi penale, comparativ cu declarațiile acestora în ședințele de judecată **în prima instanță**, cu toate că aceste discordanțe au fost pe deplin desfășurate în apelul acuzării..., partea vătămată și inculpatul, până la momentul săvârșirii faptei de tâlhărie nu au fost în relații ostile, **deci partea vătămată nu avea motiv de a depune declarații mincinoase** în privința inculpatului la etapa urmăririi penale...”.

În același timp, art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie imperativ că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii (pct. 7. din decizie).

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul, dat fiind că în Curtea de Apel Comrat nu se poate forma un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează total decizia Curții de Apel Comrat din 14 aprilie 2022, în privința inculpatului Catana Ion XXX, și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 25 noiembrie 2022.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico

Ghenadie Plămădeală

Iurie Bejenaru